

Lina älv - WA27042262 / SE744306-785707

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Norrbotten - 25
Typ	Preliminär vattenförekomst	Kommuner	Gällivare - 2523 Överkalix - 2513
Distrikt	1. Bottenviken (nationell del) - SE1	Längd (km)	78,9
Huvudavrinningsområde	Kalixälven - SE4000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA27042262>

Länk till tidigare vatten

Denna vattenförekomst ingick tidigare i följande vattenförekomster eller övriga vatten

Miljö kvalitetsnorm**Ekologisk status****Version:** Beslutad**Kvalitetskrav** God ekologisk status 2021

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till måttlig, otillfredsställande eller dålig. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021 i enlighet med 4 kap 2§ Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660).

Motivering till kvalitetskrav

 Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Morfologiska förändringar

I vattenförekomsten finns av människan skapade morfologiska förändringar som har bidragit till att ekologisk status bedömts till sämre än god. Vilken typ av morfologisk förändring som är aktuell i denna vattenförekomst går att läsa om under rubriken Påverkanskällor. För att vattenförekomsten ska nå god ekologisk status krävs åtgärder. Vilken typ av åtgärder som krävs går att läsa om under rubriken Åtgärder. Samtliga vattenförekomster med morfologiska problem är i behov av åtgärdsutredning innan fysiska åtgärder kan påbörjas. Detta beror på att underlaget som använts för klassning är relativt grovt och därmed saknas information om i vilken omfattning åtgärder krävs eller mer specifikt vilka åtgärder som krävs för att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status. När en åtgärdsutredning genomförts ska fysiska åtgärder utföras i syfte att nå miljö kvalitetsnormen inom utsatt tid. Processen förutses bli tids- och resurskrävande till följd av en kombination av otillräcklig administrativ kapacitet, otillräckliga resurser samt otillräcklig lagstiftning vilket sammantaget innebär orimliga kostnader. Därför beslutas att vattnet får ett undantag i form av tidsfrist till 2021.

Flödesregleringar

Vattenförekomsten är påverkad av hydrologiska förändringar som har bidragit till att ekologisk status bedömts till sämre än god. Vilken typ av hydrologisk förändring som är aktuell i denna förekomst går att läsa om under rubriken Påverkanskällor. För att vattenförekomsten ska nå god ekologisk status krävs åtgärder. Vattenförekomster med hydrologiska problem är i första hand i behov av åtgärdsutredning innan fysiska åtgärder kan påbörjas. Detta beror på att underlaget som använts för klassning är relativt grovt och därmed saknas information om i vilken omfattning åtgärder krävs samt mer specifikt vilka åtgärder som krävs för att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status. När en åtgärdsutredning genomförts ska fysiska åtgärder utföras i syfte att nå miljö kvalitetsnormen inom utsatt tid. Processen förutses bli tids- och resurskrävande till följd av en kombination av otillräcklig administrativ kapacitet, otillräckliga resurser samt otillräcklig lagstiftning vilket sammantaget innebär orimliga kostnader. Därför beslutas att vattnet får ett undantag i form av tidsfrist till 2021.

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav** God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

 Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenylterar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	■ Måttlig
- Tillkomst/härkomst	■ Naturlig
- Kemisk status	■ Uppnår ej god
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	■ God
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	☐ Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	☐ Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	
Bottenfauna	☐ Ej klassad
ASPT	☐ Ej klassad
DJ-index	
MISA	
Fisk	
Fisk i rinnande vatten (VIX)	
Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt	
Allmänna förhållanden Fys-kem	■ God
Näringsämnen	■ God
Försurning	☐ Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	■ God
Icke syntetiska ämnen	■ God
Arsenik	■ God
Koppar	■ God
Krom	■ God
Uran	☐ Ej klassad
Zink	■ God
Syntetiska ämnen	☐ Ej klassad
Ammoniak	☐ Ej klassad
Icke-dioxinlika PCB'er (6 PCB: 28,52,101,138,153,180)	☐ Ej klassad
Nitrat	☐ Ej klassad
Ekologisk status - Hydromorfologi	
Hydromorfologi	■ Måttlig
Konnektivitet i vattendrag	☐ Ej klassad
Konnektivitet i uppströms och nedströms	☐ Ej klassad

riktning i vattendrag	
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	Otillfredsställande
Specifik flödesenergi i vattendrag	Otillfredsställande
Volymsavvikelse i vattendrag	Hög
Avvikelse i flödets förändringstakt	Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	Måttlig
Vattendragsfårans form	Otillfredsställande
Vattendragets planform	Otillfredsställande
Vattendragsfårans bottensubstrat	Otillfredsställande
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	Otillfredsställande
Vattendragsfårans kanter	Otillfredsställande
Vattendragets närområde	Hög
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	Ej klassad
Hydromorfologi cykel 1 2004-2015	
Kontinuitet	
Förekomst av artificiella vandringshinder	
Fragmenteringsgrad	
Barriäreffekt	
Hydrologisk regim vattendrag	
Regleringsgrad för vattendrag	
Antal flödestoppar per år	
Variationskoefficient för dygnsflöden	
Förändrad medelhögvattenföring	
Reducerad medellågvattenföring	
Morfologiska förhållanden	
Rätnings- /kanaliseringsgrad	
Andel rensad sträcka	
Antal vägövergångar	
Markanvändning i närmiljön	
Markanvändning i delavrinningsområdet	
Död ved/Antal vedbitar	
Antal diken per km	
Kemisk status	
Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	
Industriella föroreningar	
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	Uppnår ej god
Bly och blyföreningar	God
Kadmium och kadmiumföreningar	God
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	God

Övriga föreningar

Miljöproblem och påverkanskällor**Miljöproblem** ?

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☐ Nej
2. Miljögifter	☐ Ja
3. Försurning	☐ Nej
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	☐ Ja
4.1 Flödesförändringar	☐ Ja
4.2 Konnektivitetsförändringar	☐ Nej
4.3 Morfologiska förändringar	☐ Ja
5. Främmande arter	☐ Ej klassad
6. Annat betydande miljöproblem	

Påverkanskällor ?

	Klassificering
1. Punktkällor	
1.3 Punktkällor - IPPC-industri	☐ Ej betydande påverkan
1.4 Punktkällor - Inte IPPC-industri	☐ Ej betydande påverkan
2. Diffusa källor	
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	☐ Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
4.2 Flöde och morfologi - Verksdamm, vattenkraft	☐ Ej klassad
4.5 Flöde och morfologi - Vattenflödesreglering	☐ Ej klassad
4.5.4 Flöde och morfologi - Reglering för kraftproduktion	☐ Ej klassad
4.8 Flöde och morfologi - Tröskeldammar och grunddammar	☐ Ej klassad
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	☐ Ej klassad
5.1 Fysiska förändringar vattendrag - Fysiska förändringar av vattendragsfåra	
5.1.1 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för flottning	☐ Betydande påverkan
5.1.4 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för upprätthållande av markavvattning	☐ Ej klassad
7. Annan morfologisk påverkan	
7.1 Andra morfologiska förändringar - Barriärer	☐ Ej klassad
7.1.1 Andra morfologiska förändringar - Vägtrummor	☐ Ej klassad
7.1.2 Andra morfologiska förändringar - Andra barriärer	☐ Ej klassad
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
VISSIMPROVEMENT0035925		17 ha	4.3 Morfologiska förändringar	5.1.1 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för flottning

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (8 st)								
Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.								
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor	
Förbättrad dagvattenhantering genom tillsyn och planering - Gällivare, Malmberget västra, Malmberget östra	Dagvattenåtgärder	Bergbäcken	Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	11 ha	2022 - 2027			
Flottledsäterställning i Lina älv	Flottledsäterställning	Lina älv			-			
Flottledsäterställning Lina älv	Flottledsäterställning	Lina älv			-			
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från gruvan i Malmberget	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	LKAB - Malmbergsgruvan		1 st	2016 -			
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från Gällivare flygplats	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	Kaavajoki	Ammoniak	1 st	2022 - 2027			
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk - Kavaheden avr	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	7460075 - 748590	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2022 - 2027			
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från Aitikgruvan	Åtgärder för att minska påverkan från miljöfarlig verksamhet	Boliden Mineral AB - Aitikgruv		1 st	2016 -	1 000 000 kr		
Flottledsäterställning i Linaälv.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Lina älv		1 st	-			
Planerade eller pågående åtgärder (1 st)								
Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.								
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspänn	Flaggor	Totalkostnad
Efterbehandling av förorenande ämnen, Aitikgruvan	Efterbehandling av miljögifter	Boliden, Aitikgruvan		Planerad	1 st	2030 - 2090		1 800 000 000 kr
Genomförda åtgärder (1 st)								

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Flaggor	Totalkostnad
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från Aitikgruvan	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	Boliden Mineral AB - Aitikgruv		1 st	2014 - 2020		370 000 000 kr

Risk

Risken för att en miljö kvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Lina älv nedströms Sakajoki	RK, Aitikgruvan	Bottenfauna	532	Lina älv nedströms Sakajoki
Lina älv nedströms Sakajoki	RK, Aitikgruvan	Elfiske i vattendrag	532	Lina älv nedströms Sakajoki
Lina älv nedströms Sakajoki	SCR, Norrbottens län, screeningundersökningar	Vattendirektivsämnen i sjöar, vattendrag och kustvatten		532/Lina älv Nedströms Sakajoki
Lina älv nedströms Sakajoki	SRK, Torne- och Kalix älvars vattenvårdsförbund	Vattenkemi	532	Lina älv nedströms Sakajoki
Lina älv nedströms Sakajoki	RK, Aitikgruvan	Metaller i fisk	532	Lina älv nedströms Sakajoki
Lina älv nedströms Sakajoki	RK, Aitikgruvan	Vattenkemi	532	Lina älv nedströms Sakajoki
Lina älv, Bron intill Satter	SRK, Torne- och Kalix älvars vattenvårdsförbund	Vattenkemi	Li 10	Lina älv, bron intill Satter
Lina älv - Bron i Dokkas	SRK, Torne- och Kalix älvars vattenvårdsförbund	Vattenkemi	530	Lina älv, bron i Dokkas
Lina älv - Bron i Dokkas	RK, Aitikgruvan	Vattenkemi	530	Lina älv - Bron i Dokkas
Lina älv längre nedströms	RK, Aitikgruvan	Elfiske i vattendrag	Lina älv lokal 6	Lina älv längre nedströms
Lina älv längre nedströms	RK, Aitikgruvan	Metaller i fisk	Lina älv lokal 6	Lina älv längre nedströms

Skyddade områden

Område

Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor

EUID

SELK001

Områdestyp

Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	V2LYN
Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Norrlands inland, under högsta trädgränsen över högsta kustlinjen
Avrinningsområde	Stor: >100 km2

Färg (Humus)

Ja - >50 mgPt/l

Bakgrundsalkalinitet

Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vattenversion*I följande versioner har detta objekt existerat***Version**

SVAR_2012_2:B

SVAR_2016_4

Datum

2013-06-14 09:58

2019-05-16 08:57

Cykel

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Preliminär vattenförekomst

Preliminär vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Norrbotten**E-post** BD-DL-beredningssekretariatet@lansstyrelsen.se**Hemsida** <http://www.lansstyrelsen.se/norrboten/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/default.aspx>